

**राज्यातील अनुसूचित जमातीच्या मुलांना /मुलींना विमान
सेवेत एअर हॉस्टेस /कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन,वाहतूक
व्यवस्थापन, कस्टमर केअर या कोर्सेसचे प्रशिक्षण देण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक-हवासे-२०१० /प्र.क्र. १३८/का.१७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : २८ सप्टेंबर, २०१२

वाचा- शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक पुरमा-२००७/प्र.क्र.७६/कार्या-९,
दिनांक ७/१२/२००७.

प्रस्तावना:- आदिवासी विकास विभागामार्फत आदिवासींच्या सर्वांगीण विकासासाठी विकासाच्या विविध योजना राबविण्यात येतात. आदिवासी जमातींमधील मुला/मुलींसाठी रोजगार प्राप्तीसाठी एअर हॉस्टेस कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन, वाहतूक व्यवस्थापन, कस्टमर केअर इत्यादीचे प्रशिक्षण हे हवाई क्षेत्रातील व त्यासोबतच्या इतर सेवा क्षेत्रात त्यांना रोजगाराच्या व्यापक प्रमाणात संधी उपलब्ध करून देणार आहे. त्यामुळे एअर हॉस्टेस प्रशिक्षणासह कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन, वाहतूक व्यवस्थापन, कस्टमर केअर या कोर्सेसचे प्रशिक्षण देण्याची योजना सन २०१२-१३ या वर्षापासून खालीलप्रमाणे राबविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. **योजनेचे नाव :-** राज्यातील अनुसूचित जमातीच्या मुलांना /मुलींना विमान सेवेत एअर हॉस्टेस,कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन,वाहतूक व्यवस्थापन, कस्टमर केअर या कोर्सेसचे प्रशिक्षण देणे.

२. **लाभार्थ्यांची पात्रता:-** एअर हॉस्टेस कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन,वाहतूक व्यवस्थापन, कस्टमर केअर प्रशिक्षण देणाऱ्या संस्थेच्या नियमानुसार तसेच या प्रशिक्षणासाठी व त्यानंतर लाभार्थ्यास उपरोक्त सेवा क्षेत्रात रोजगार प्राप्त होण्यासाठी विहित केलेली शैक्षणिक पात्रता शारिरीक क्षमता धारण करणाऱ्या आदिवासी युवती /युवकांमधून प्रशिक्षणार्थ्यांची गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात येईल. त्यामध्ये आदिम जमातीच्या उमेदवारास प्राधान्य देण्यात यावे.

३. **निवड प्रक्रिया:-** आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन करण्यात यावी. त्यामध्ये संबंधीत अपर आयुक्त व प्रकल्प अधिकारी यांचा समावेश राहील. या समितीतर्फे उमेदवारांच्या मुलाखती घेऊन गुणवत्तेनुसार प्रशिक्षणार्थ्यांची निवड करण्यात येईल. या योजनेचे फॉर्मस सर्व प्रकल्प कार्यालयातून विना शुल्क मिळतील.

४. **संस्थेची निवड :-** प्रशिक्षण देणा-या संस्थेची निवड या प्रशिक्षणासाठी आवश्यक असलेल्या व इतर पुरक सोयी-सुविधा उपलब्ध असलेल्या खालील अटी व शर्तीची पूर्तता करणा-या संस्थांमधून करण्यात यावी.

१) एअर हॉस्टेस, कॅबिन क्यू, हॉटेल व्यवस्थापन,वाहतूक व्यवस्थापन, कस्टमर केअर हे प्रशिक्षण देणाऱ्या ज्या संस्थेकडे या प्रशिक्षणाकरिता आवश्यक योग्य त्या सर्व सोयी-सुविधा उपलब्ध असतील अशा नामांकित संस्थांकडून प्रस्ताव मागविण्यात यावेत.

२) प्रशिक्षण देणा-या संस्थेस या प्रशिक्षणाचा किमान ३ वर्षांचा अनुभव असावा

३) या संस्थेकडे स्वतःची इमारत असावी

४) या संस्थेकडे स्वतःचा प्रशिक्षित प्रशिक्षक वर्ग असावा.

५) संस्थेकडे प्रशिक्षणाकरिता आवश्यक साहित्य उपलब्ध असावे

६) सदरच्या क्षेत्रात कार्यरत असणा-या संस्थांशी /कंपन्यांशी संस्थेचा संपर्क असावा,

७) संस्थेने लाभार्थ्यांची निवासस्थाने व भोजनाची व्यवस्था करणे तसेच लाभार्थ्यांना गणवेश व अभ्यासक्रमाचे साहित्य उपलब्ध करून देण्यात यावे.

८) ज्या संस्था प्रशिक्षणार्थ्यांच्या प्रशिक्षणानंतर वरील सेवा क्षेत्रात त्यांच्या नोकरीची हमी देतील अशा संस्थांची निवड करण्यात यावी.

९) निवड झालेल्या संस्थेकडून प्रशिक्षणार्थ्यांस संबंधित सेवा क्षेत्रातील रोजगार प्राप्त होण्यासाठी नोकरीच्या हमीबाबत करार करण्यात यावा. प्रशिक्षण शुल्काची रक्कम प्रशिक्षणार्थ्यांना नोकरी दिल्यानंतर अथवा अशा संस्थांनी रक्कमांची बँक गॅरंटी दिल्यानंतरच त्यांना देण्यात यावी.

५. योजनेचे नियंत्रक अधिकारी आयुक्त, आदिवासी विकास हे सदर योजनेचे नियंत्रक अधिकारी असतील.

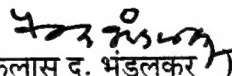
६. योजनेचे अंमलबजावणी अधिकारी : संबंधीत अप्पर आयुक्त आदिवासी विकास यांच्यामार्फत संबंधीत प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प हे या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करतील.

७. निधीची उपलब्धता:- मागासवर्गीयांचे कल्याण या विकास क्षेत्रातर्गत ही योजना आदिवासी उपयोजनेतून आदिवासी विकास विभागाकडून राबविली जाईल. प्रशिक्षण हे एक वर्षाच्या कालावधी पर्यंतचे राहिल. प्रशिक्षण शुल्कामध्ये प्रशिक्षणार्थ्यांचे भोजन, निवास, गणवेश व अभ्यासक्रमाचे साहित्य इत्यादींचा समावेश राहिल. एका प्रशिक्षणार्थ्याचा प्रशिक्षणाचा अंदाजे खर्च रु. १.०० लाख पर्यंत करता येईल. सन २०१२-१३ यावर्षी पासून मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद व नागपूर या ५ ठिकाणी प्रत्येकी १०० प्रशिक्षणार्थी याप्रमाणे दरवर्षी ५०० आदिवासी मुला/मुलींना वरील प्रशिक्षण देण्यात यावे. त्यानुसार दरवर्षी ५०० प्रशिक्षणार्थ्यांचा एकूण अंदाजे खर्च रु. ५.०० कोटी इतका खर्च मंजूर निधीतून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४१/व्यय-१४ दिनांक ०२-०२-२०१२ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१२०९२८१२४४५५२१०० असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(कैलास द. भंडलकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१ मुंबई

महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-२ नागपूर

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१ मुंबई

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-२ नागपूर

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक

अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

लेखा व कोषागारे संचालनालय, संगणक शाखा, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई-३२.

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प

वित्त विभाग (व्यय-१४) मंत्रालय, मुंबई

मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई-४०० ६१४

मा. मंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री, आदिवासी विकास, यांचे खाजगी सचिव

कार्यासन ६ आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती का. १७ आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई